

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-O.431.12.2016.HM

Warszawa, 10 listopada 2016 r.

**Pani
Grażyna Wróblewska
Wójt Gminy Przasnysz
ul. Św. Stanisława Kostki 5
06-300 Przasnysz**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.), w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 oraz art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 9, 10, 11, 25 i 26 sierpnia 2016 r. kontrolę problemową w Urzędzie Gminy Przasnysz.

Przedmiot kontroli obejmował tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w zakresie:

- opracowywania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie i
- podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2015 roku do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole z kontroli, podpisanym przez Panią Wójt bez zastrzeżeń w dniu 11 października 2016 roku, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Wojewoda Mazowiecki ocenia pozytywnie z uchybieniami działalność Urzędu Gminy Przasnysz w skontrolowanym zakresie.

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie został opracowany i przyjęty przez Radę Gminy Przasnysz w dniu 17 lutego 2015 roku *Program*

Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Przasnysz na lata 2015-2019.

Niemniej jednak dokonanie przez organ kontroli oceny stopnia realizacji *Programu* uniemożliwił brak mierników dla ustalonych celów i zadań oraz harmonogramu działań na dany rok. Jednocześnie należy wskazać na duży stopień ogólności działań w *Programie* oraz powielanie w nim zadań, których obowiązek realizacji na każdą gminę nakłada już ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a w sposób szczegółowy określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r. Nr 209, poz.1245). Natomiast ze sporządzonego przez przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego sprawozdania za 2015 r. wynika, że podejmowane działania przez podmioty uczestniczące w realizacji Programu służyły wykonaniu zaplanowanych zadań i osiągnięciu wyznaczonych celów, m.in. przeprowadzono badanie ankietowe nt. przemocy wśród mieszkańców gminy, rozmowy profilaktyczne w środowiskach zagrożonych przemocą, zorganizowano Punkt Informacyjno-Konsultacyjny przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym konsultacje psychologiczne dla osób doświadczających przemocy, w szkołach zrealizowano programy profilaktyczne i prelekcje odpowiednio dla uczniów, rodziców i nauczycieli, a rodzinom udzielono świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej, w tym schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy.

W myśl art. 9a ust. 15 ustawy Rada Gminy Przasnysz podjęła w dniu 11 lutego 2011 r. uchwałę nr V/29/2011 w sprawie *trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania*. Zwrócono natomiast uwagę, że postanowienia pkt 8 w rozdziale III uchwały delegujące ustalenie szczegółowego zakresu działania Zespołu Interdyscyplinarnego przez Zespół w formie Regulaminu zatwierdzonego przez Wójta Gminy Przasnysz są niezgodne z powyższym artykułem ustawy, w świetle którego wszelkie regulacje dotyczące zespołu interdyscyplinarnego powinny być ustalone przez radę gminy. Dlatego należy wskazać na konieczność uchylecia Regulaminu pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w Gminie Przasnysz z dnia 31 marca 2016 r. w trybie w jakim został on przyjęty i dookreślenia szczegółowych warunków funkcjonowania Zespołu przez Radę Gminy Przasnysz w drodze uchwały.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego przed przystąpieniem po raz pierwszy do wykonywania zadań w Zespole Interdyscyplinarnym złożyli oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych, które uzyskają przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz o znajomości przepisów o odpowiedzialności karnej za udostępnienie danych

osobowych lub umożliwienie do nich dostępu osobom nieuprawnionym, zgodnie z art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W świetle protokołów i list obecności w kontrolowanym okresie odbyło się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, w których aż w 5 nie uczestniczył przedstawiciel ochrony zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej, a w 4 przedstawiciel Zespołu Szkół w Nowej Kępce, Zespołu Szkół w Lesznie i Zespołu Szkół w Bogatem, pomimo obowiązku służbowego lub zawodowego wynikającego z art. 9a ust. 13 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a przypadku podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 i 5, także z postanowień § 2 ust. 3, pkt 2 zawartych porozumień o współpracy. W 1 przypadku posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego odbyło się po upływie 3 miesięcy od poprzedniego, podczas gdy w myśl art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące.

Stosownie do art. 9a pkt 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewniał Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu.

W kontrolowanym okresie procedura „Niebieskie Karty” zastosowana była w stosunku do 61 rodzin. Kontroli poddano 15 spraw, z tego 3 dotyczyły rodzin z małoletnimi dziećmi. W 14 sprawach sprawcami przemocy byli mężczyźni nadużywający alkoholu. W okresie tym procedurę „Niebieskie Karty” zakończono w stosunku do 6 rodzin, w tym w 4 przypadkach z powodu braku zasadności podejmowania działań i w 2 z powodu ustania przemocy i zrealizowania indywidualnego planu pomocy. Wszystkie skontrolowane procedury prowadzone były przez grupy robocze. Zwrócono jednak uwagę, że w 3 sprawach grupy robocze powołała przewodnicząca ZI, podczas gdy w myśl art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, grupy robocze tworzy zespół interdyscyplinarny.

W wyniku analizy skontrolowanych procedur stwierdzono następujące uchybienia:

- w 4 sprawach przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego przekazała formularz „Niebieska Karta - A” do grupy roboczej z uchybieniem 3-dniowego terminu, o którym mowa w § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245), tj. w 4, 5 lub 6 dniu od dnia jego otrzymania,
- w 6 sprawach od osób doznających przemocy pobrano oświadczenia o wyrażeniu zgody na podjęcie działań przez Zespół Interdyscyplinarny na rzecz osoby/rodziny oraz przetwarzanie danych

osobowych, podczas gdy w myśl art. 9d ust. 1 ustawy podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, a stosownie do art. 9c ust. 1 ustawy członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych w zakresie niezbędnym do realizacji zadań, o których mowa w art. 9b ust. 2 i 3, mogą przetwarzać dane osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc w rodzinie, dotyczące: stanu zdrowia, nałogów, skazań, orzeczeń o ukaraniu, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym, bez zgody i wiedzy osób, których dane te dotyczą.

We wszystkich sprawach stosownie do § 16 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” został opracowany indywidualny plan pomocy dla osoby, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie i jej rodziny. Zaplanowane w nim działania dostosowane były do indywidualnej sytuacji rodziny dotkniętej przemocą i jej potrzeb. Zwrócono jednak uwagę, że zaplanowane w indywidualnym planie pomocy działania były dokumentowane głównie przez Policję i Ośrodek Pomocy Społecznej i na nich spoczywał ciężar realizacji zaplanowanych zadań, pomimo uczestnictwa w grupach roboczych przedstawicieli innych podmiotów. Dlatego należy wskazać na obowiązek dokumentowania, przez wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji procedury, podejmowanych działań i ich efektów, stosownie do art. 9b ust.3 pkt 3 w związku z art. 9c ust. 1 i 9d ust.3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy i § 10 ust 1 ww. rozporządzenia.

Za stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą Pani Grażyna Wróblewska Wójt Gminy Przasnysz oraz członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego.

Przedstawiając powyższe zobowiązuję Panią Wójt do podjęcia działań w celu:

1. Uzupelnienia *Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie* dla Gminy Przasnysz na lata 2015-2019 o mierniki umożliwiające dokonanie oceny realizacji założonych celów i zadań oraz harmonogramy działań na każdy rok budżetowy.
2. Dostosowania uchwały nr V/29/2011 Rady Gminy Przasnysz z dnia 11 lutego 2011 r. w sprawie *trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania* do obowiązujących przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
3. Wycofania ze stosowania Regulaminu pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w Gminie Przasnysz w trybie w jakim został on przyjęty.

4. Przekazywania przez przewodniczącą ZI formularza „Niebieska Karta – A” członkom ZI lub grupy roboczej w terminie 3 dni od dnia jego otrzymania.
5. Tworzenia w indywidualnych przypadkach grup roboczych przez Zespół Interdyscyplinary, a nie przewodniczącą Zespołu, stosownie do art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
6. Zobowiązania przedstawicieli ochrony zdrowia, oświaty i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz kuratorów sądowych do ich uczestnictwa w posiedzeniach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.
7. Zaprzestania pobierania od osób doznających przemocy zgody na podejmowanie wobec nich działań, o których mowa w art. 9c ust. 1 i 9d ust. 1 ustawy.
8. Dokumentowania działań podejmowanych wobec rodzin oraz ich efektów przez wszystkich przedstawicieli podmiotów uczestniczących w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnego planu pomocy, stosownie do art. 9b ust. 3 pkt 3 i 9 d ust. 3 ustawy.

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego. Zastrzeżenia należy kierować na adres: Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Polityki Społecznej, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa.

W przypadku niezłożenia lub nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Polityki Społecznej Oddział w Delegaturze – Placówce Zamiejscowej w Ostrołęce, ul. Gorbatowa 15, 07-410 Ostrołęka.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Marcin Wodziński
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej